

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.038/2021/4.

A felperes:

Felperes1, felperes címe1

A felperes képviselője:

Lehner Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Lehner Katalin ügyvéd

Az alperesek:

Alperes1, alperes címe – I. rendű

II.r. alperes, alperes címe – II. rendű

Az alperes képviselője:

Dr. Tálosi Adrienn ügyvéd, ügyvéd címe – I. és II. rendű alperes képviselőjében

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 31.P.23.116/2020/7/II.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül tegye közzé önálló közleményként az internetes oldal neve internetes oldal rovat címe című rovatában – a dátum napján közzétett „cikk címe” című cikkel azonos megjelenési módon, azonos betűszedéssel és betűméretben – mindaddig amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig az alábbiakat:

„Helyreigazítás:

Valótlanul állítottuk a „cikk címe1” című cikkünkben azt, hogy felperes, az egyetem felperes munkaköre szervezte a cikkben írt szabadegyetemet; a valóságban az egyetem hallgatói szervezték a rendezvényt.”

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 30.000 forint + áfa perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívására 36.000 forint eljárási illetéket.

[2] Ítéletének indokolásában ismertette Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (2) és (6) bekezdésében, az Smtv. 4. § (1) bekezdésében, 10. §-ában, 12. § (1) bekezdésében, a Pp. 495. § (1)-(2) bekezdésében, 496. § (1) és (3) bekezdésében, a PK 13., 14., 12. számú állásfoglalásában írtakat.

[3] Kiemelte, hogy a felperes által kifogásolt közlés, mely szerint, mint az egyetem felperes munkaköre szervezte az írásban megjelölt szabadegyetemet, tényállításnak minősül. A közlés valóságnak megfélelősége igazolható, e körben a bizonyítás az alpereseket terhelte. Az alperesek a perben nem bizonyították, hogy a felperes a cikkben írt rendezvény szervezője volt. Az a körülmény, hogy az egyetem felperes munkakörként egyedüli hozzáférése volt az egyetem tagjainak, hallgatóinak e-mail címeihez és ezáltal csak neki volt lehetősége a rendezvényről minden érintett számára e-mailben tájékoztatást küldeni, valamint hogy munkaköri kötelezettsége volt a tájékoztatók kiadása az érintettek részére, továbbá az, hogy a szervező hallgatók kérésére e-mailben tájékoztatót tett közzé, még nem jelenti azt, hogy a felperes a rendezvény szervezője volt.

[4] A rendezvény fogalma azt jelenti, hogy előre meghatározott célból, adott helyen és időben összejövotelt tartanak. A rendezvényszervezési tevékenység a rendezvény céljának (tartalmának), helyének és időpontjának meghatározását és megvalósítását jelenti. A felperesnek azonban semmilyen szerepe nem volt a cikkbeli rendezvény célja, tartalma, helye és időpontja kialakításában, ezek meghatározásában. Egy tájékoztató kör-email küldést jóval meghaladó tervezési, szervezési, intézési és végrehajtási tevékenységet igényelt a sajtóközleményben megjelölt rendezvény szervezése, amelyhez a felperesnek semmilyen köze nem volt.

[5] Az alperesek meg sem kíséreltek információt szerezni a felperestől arra vonatkozóan, hogy kik voltak a rendezvény szervezői, emellett nyilvánvalóan tudomással bírtak az egyetem kommunikációs vezetőjének feladatköréről, ami az egyetemi vezetés és a hallgatók közötti kommunikáció mellett a hallgatók egymás közti kommunikációjának segítése is. A cikkben az alperesek által közzétett e-mail szövege egyértelműen tartalmazza, hogy a hallgatók tartanak szabadegyetemet, arra nem egyetemi, központi szervezésben kerül sor. Ezt igazolják a felperes által csatolt e-mailek is.

[6] Az alperesek alaptalanul hivatkoztak arra is, hogy a sérelmezett valótlan tényállítás a cikk lényegi tartalma szempontjából nem jelentős, lényegtelen tévedésnek minősül. Az írás az elmúlt hónapok aktuális közéleti politikai vitájára – a egyetem diákjai által szervezett demonstrációra – utalással említi meg az egy hónappal korábban tartott nyári szabadegyetemet, a cikk lényegi tartalma, fő mondanivalója pedig az, hogy a rendezvényt a felperes, az egyetem felperes munkaköre szervezte, ami valótlan tényállítás. Ezen tényállítás a cikk lényegi tartalma szempontjából semmiképpen sem tekinthető lényegtelen körülménynek.

[7] A valótlan tényállítás a közéleti vita tárgyát nem érinti, kifejezetten a felperes személyére vonatkozó közlés, aki a valótlan tényállítást nem köteles eltérni, tekintettel arra, hogy nem közszereplő, nincs nagyobb tűrési kötelezettsége. A valótlan állítás nem tekinthető jelentéktelen körülménynek, mert a cikk fő mondanivalója a közvélekedés szerint is jelentőséggel bír, emellett a felperes megítélésére, pályázataira is negatív hatással volt.

[8] Az alperesek eredménytelenül hivatkoztak a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatokra, mert a valótlan tényállítás nem áll a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadságának oltalma alatt, a cikk nem kapcsolódik a közhatalmat gyakorlók, vagy köztisztviséget vállalkozók ellenőrzéséhez, a közlés nem politikai véleménynyilvánítás, a valótlan tényállítás nem a közügyek körébe tartozik.

[9] Az elsőfokú bíróság a helyreigazítás szövegét a PK 15. számú állásfoglalásban írtak alapján állapította meg.

[10] Mellőzte, mint szükségtelent, tanú1, tanú2 és tanú3 tanúk meghallgatását.

[11] A Pp. 83. § (1) bekezdésében írtak alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

[12] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperesek éltek fellebbezéssel, melyben az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérték.

[13] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban foglaltakra alapították.

[14] Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglaltakat. Az elmúlt hónapok leghevesebb, legaktuálisabb közéleti, politikai vitája a egyetem diákjai által szervezett demonstrációhoz kötődik. A kifogásolt közlés is ezen közéleti vitához kapcsolódva ad tájékoztatást. A kifogásolt közlés valótlan tényállítást nem tartalmaz, emiatt sajtó-helyreigazítás nem kérhető.

[15] Az elsőfokú bíróság a cikkben szereplő levelet tévesen, illetve kirívóan okszerűtlenül értékelte, mivel az a kifogásolt közlés valóságát önmagában igazolja. Az írás címe, mint az olvasót elsődlegesen orientáló, az írás lényegét összefoglaló bevezető egyértelműen tartalmazza, hogy a rendezvény szervezője a egyetem, amit a felperes nem is kifogásolt. A felperes a egyetem felperes munkaköre, a cikkben szereplő e-mail feladója a felperes. A cikkben szereplő e-mail tárgya: nyári szabadegyetem, abban a felperes többek között közli a rendezvényre való jelentkezés lehetőségét, valamint programját, abban a felperes többes szám első személyben fogalmaz. A szavak általános jelentése, illetve a társadalmilag kialakult közfelfogás, valamint az általános vélekedések alapján egy rendezvény szervezése minden esetben többértű feladat, amit általában több ember végez. Nyilvánvaló, hogy a közfelfogás nemcsak egy jogi személyt tekint szervezőnek egy rendezvény vonatkozásában, hanem minden olyan természetes személyt is, aki a megvalósításban, illetve lebonyolításban bármilyen módon aktívan részt vett. Egy kommunikációs vezető minden esetben szervezőnek minősül egy adott rendezvénnyel összefüggésben, különösen akkor, ha ez a kommunikációs vezető hivatalos levél formájában tájékoztatást ad a rendezvény részleteiről is. A sajtóközlemény nem állít olyat, hogy a felperes a munkáltatójától függetlenül, magánszemélyként, saját költségén, egyedül szervezte volna a rendezvényt. A sérelmezett kijelentés tehát valós tényállításnak minősül.

[16] Az alperesek másodlagosan arra hivatkoztak, hogy a kifogásolt közlés valós tényekből levont okszerű következtetés, amely alapján sajtó-helyreigazítás szintén nem

kérhető. Amennyiben egy intézmény felperes munkaköre a munkáltatója által biztosított e-mail-címről tájékoztatót küld ki egy intézményi rendezvénnyel kapcsolatban, akkor a cikk szerzője a levélhez kapcsolódó közéleti vitával összefüggésben joggal vonhatta le azt a következtetést, hogy a kommunikációs vezető is szervezi a rendezvényt.

[17] Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a kifogásolt közlés a cikk tényleges mondanivalója, illetve a közvélemény szempontjából jelentős tévedésnek minősül, ami a felperes megítélésére negatív hatással volt.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a II. rendű alperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozta.

[19] Előadása szerint az alperesek a fellebbezésükben alaptalanul hivatkoznak arra, hogy nem vitatta, miszerint a egyetem szervezte volna a nyári szabadegyetemet. Keresetében előadta, hogy a szabadegyetemet az egyetemi hallgatók, a diákok szervezték, a szervezésben az egyetem nem vett részt. A tanúk meghallgatását is azzal a céllal kérték, hogy bizonyítsák, a diákok voltak a szervezők, abban sem az egyetem, sem ő maga személyesen nem vettek részt. Az egyetem és annak a perbeli cikkel érintett időszakban eljáró törvényes képviselője is keresetet nyújtott be az alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt arra tekintettel, hogy az alperes valótlanul állította egyik cikkében azt, hogy az egyetem szervezte a szabadegyetemet és ezt a tényt az akkori rektorhelyettes elismerte volna.

[20] Tekintettel arra, hogy nem a egyetem szervezte a nyári szabadegyetemet, az alperesek nem juthattak alappal arra a következtetésre, hogy a szervezésben maga is részt vett. A valós tényekből levont következtetés abban az esetben nem alkalmas a helyreigazításra, amennyiben ez a következtetés véleménynyilvánításnak minősül. A kifogásolt közlés nem véleménynyilvánítás.

[21] Kiemelt jelentősége van annak, hogy az I. rendű alperes a kijelentést tartalmazó cikke mellett teljes terjedelmében közzétette azon levelet is, amelyet a szabadegyetem szervezői kérésére megküldött a címzetteknek, a cikk ezzel és az ehhez fűzött kommentárral azt a hamis látszatot keltette, hogy a munkaköri kötelezettségét megszegve, azon túlterjeszkedve, a munkaköréhez nem tartozó feladatot végzett a munkahelyén. Az írás megjelenését követő álláskeresői éppen a cikkben foglaltakra hivatkozással, kivétel nélkül kudarcba fulladtak.

[22] Az alperesek fellebbezése nem megalapozott.

[23] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[24] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak megfelel, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés nem vonható le. Erre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

[25] A fellebbezésben írtak alapján a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[26] A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

[27] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazítási igény tartalmi vizsgálatának szempontjait a PK 12. számú állásfoglalás adja meg. Ennek II. pontja értelmében a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett megítélnie, hogy mi jut el az átlagolvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján.

[28] A perbeli cikk a címében arra hívja fel az olvasók figyelmét, hogy a egyetem a saját kampuszán arról szervezett táborot a hallgatóknak, hogy hogyan kell elfoglalni egy egyetemet, hogyan kell blokádot csinálni.

[29] A cikk tartalmi része arról ad tájékoztatást, hogy „a egyetem felperes munkaköre körlevélben szervezett a diákok között egy szabadegyetemet”, majd a szabadegyetem programjának és a felperes által a hallgatók részére kiküldött e-mail teljes terjedelemben történő ismertetését követően ismételten azt közli, hogy „Igen, a egyetem felperes munkaköre, hivatalos egyetems e-mail címéről szervezett egy ...szabadegyetemet”. Az írás zárójelben azt is megjegyzi, hogy „(Tapintatból kihúztuk a személyes adatait, de ha a egyetem lemondott, de még ott maradt vezetői igénylik, esetleg letagadják, nagyon szívesen közzé tesszük.)” A sajtóközlemény kiemeli továbbá, hogy „sajtóközlemény felperes mindezt a egyetem területére szervezte”.

[30] Az alperesek helytállóan mutattak rá arra, hogy egy rendezvény megszervezésében való részvétel sokféle tevékenységet jelenthet, magában foglalhatja egyes résztvékenységek elvégzését, akár e-mailek kiküldését is. Szervezőnek tekinthető tehát akár minden olyan természetes személy is, aki a megvalósításban, illetve lebonyolításban bármilyen módon aktívan részt vett. Az írás ugyanakkor – azt a PK 12. számú állásfoglalásban írtak szerint vizsgálva – nem csupán azt állítja, hogy a egyetem szervezte a képzést, hanem kifejezetten a felperes személyére fókuszál, a szervezést illetően neki központi szerepet tulajdonítva, őt úgy állítva be, mint akinek – az írás címében is megjelölt – képzés célja, programja meghatározásában elsődleges szerepe volt.

[31] A perben feltárt adatok azonban azt támasztják alá, hogy a felperesnek egyáltalán nem volt szerepe a rendezvény célja, programja, helye és időpontja meghatározásában, a képzést a diákok szervezték, a felperes – a munkaköri kötelezettségét teljesítve – egy tájékoztató kör-emailt küldött az egyetem hallgatóinak, amely tevékenység az írás által hangsúlyosan bemutatott tartalommal bíró szervezési tevékenység fogalmát, a szervezés kifejezés cikk által közvetített jelentéstartalmát nem meríti ki.

[32] A sajtóközleményben bemutatott e-mail sem támasztja alá azt, hogy a felperes központi szerepet vállalt a szervezésben, az elektronikus levél erre vonatkozó, megalapozott következtetés levonásra sem alkalmas.

[33] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest jogszerűen kötelezte sajtó-helyreigazítás közzétételére.

[34] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperes a másodfokú eljárásban is teljes pernyertes lett. A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően a II. rendű alperest kötelezte a felperes részére másodfokú perköltség megfizetésére, a fellebbezési költség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján határozta meg.

[35] A II. rendű alperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja, és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró